Prima instanţă: Judecătoria Chişinău, sediul Centru (jud. Octavian Dvornic)
Dosarul nr. 2a-3287/24
(2-24026230-02-2a-12082024)

D E C I Z I E

18 iunie 2025 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru în componenţa:

Preşedintele şedinţei, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Diana Corlăteanu și Lucia Bagrin
Grefier Alina Dubenco

examinând, în şedinţă publică, cererea de apel declarată de apelantul Ministerul Justiției al Republicii Moldova, împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 14 iunie 2024, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Valentin Cucoș împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii executorul judecătoresc Igor Doroftei, Consiliul mun. Chișinău, Primăria mun. Chișinău privind repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

c o n s t a t ă:

Argumentele participanților la proces:

1. La 05 martie 2024, avocatul Adrian Istrati în interesele lui Cocoș Valentin a înaintat o acțiune împotriva Ministerului Justiției al R.M.cu privind la constarea faptului încălcării art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale ca urmare a neexecutare a hotărîrii Curții de Apel Chișinău nr. 3-113/08 din 07.02.2008 începând cu 02.11.2015 și până în prezent și repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil.
2. În susținerea cererii de chemare în judecată a menționat că Cucoș Valentin a activat în organele afacerilor interne de la 16 septembrie 1991 până la 01.02.2022. Din cauza lipsei spațiului locativ, s-a adresat Consiliului mun. Chișinău cu cerere privind asigurarea cu spațiu locativ, însă prin răspunsul din

07 noiembrie 2007 cererea sa a fost respinsă, răspunsul în cauză a fost contestat de reclamant în instanța de judecată.

3. Explică reprezentantul reclamantului că prin hotărîrea Curții dc Apel Chișinău din 07 februarie 2008 s-a admis acțiunea lui Valentin Cucoș, s-a recunoscut ilegal refuzul și s-a obligat Consiliul mun. Chișinău să-l asigure cu spațiu locativ conform normelor stabilite de legislația în vigoare.
4. Relevă că la 26 mai 2008 Oficiul de executare Centru mun. Chișinău a intentat procedura de executare, care nu a fost executată până în prezent.
5. Afirmă că încheierea de intentare a procedurii de executare a fost comunicată Consiliului num. Chișinău, care a fost sesizat de mai multe ori în vederea executării documentului executoriu, însă Primăria mun. Chișinău a comunicat că este imposibilă executarea hotărârii judecătorești din lipsa spațiului locativ liber în mun. Chișinău.
6. Motiv din care Cucoș Valentin s-a adresa in instanța de judecată cu o acțiune în temeiul Legii nr. 87 din 21.04.2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzal prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești prin care a solicitat: - constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău nr. 3-113/08 din 07 februarie 2008 privind acordarea de către Consiliul mun. Chișinău lui Valentin Cucoș și membrilor familiei spațiu locativ conform normelor stabilite de legislația în vigoare; 2 - încasarea din contul Ministerul Justiției în beneficiul lui Valentin Cucoș a prejudiciului moral în mărime de 200 000 lei și compensarea cheltuielilor dc judecată.
7. Ulterior, reclamantul Valentin Cucoș a depus cerere de chemare în judecată suplimentară prin care a solicitat: Constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău nr. 3-113/08 din 07 februarie 2008 privind acordarea dc către Consiliul mun. Chișinău lui Valentin Cucoș și membrilor familiei spațiu locativ conform normelor stabilite de legislația în vigoare; încasarea din contul Ministerul Justiției în beneficiul lui Valentin Cucoș a sumei de 17 600 (șaptesprezece mii șase sute) euro, echivalentul sumei de 322 773 Ici, având in vedere că costul închirierii apartamentului era de 200 euro/lunar, încasarea din contul Ministerul Justiției în beneficiul lui Valentin Cucoș a prejudiciului moral în mărime de 200 000 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.
8. Imdică reprezentantul reclamantului că, Prin hotărârea din 02 noiembrie 2015 a Judecătoriei Buiucani mim. Chișinău s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Valentin Cucoș. S-a constatat încălcarea art. 6 CEDO urmare a neexecutării hotărârii judecătorești definitive a Curții de Apel Chișinău nr. 3-113/08 din 07 februarie 2008. S-a încasat de la bugetul de stal

prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Valentin Cucoș prejudiciul material în sumă de 17 200 euro sau echivalentul acestei sume la momentul executării și suma de 10 000 lei în contul reparării prejudiciului moral, ambele cauzale prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 3-113/08 din 07 februarie 2008. S-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Cucoș Valentin cheltuielile de judecată in sumă de 3 000 lei. În rest, pretențiile au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

9. Prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2016 s-a respins apelul declarat de Ministerul Justiției. S-a admis apelul declarat de Valentin Cucoș. S-a modificat hotărârea din 02 noiembrie 2015 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău în partea încasării prejudiciului moral prin majorarea acestuia de la suma de 10 000 lei la suma de 50 000 lei, în rest hotărârea primei instanțe s- a menținut. S-a încasat de la bugetul de stal prin intermediul Ministerului Finanțelor pentru Valentin Cucoș suma de 2 600 euro în monedă națională conform cursului valutar la data executării deciziei, cu titlu de cheltuieli pentru închirierea spațiului locativ după emiterea hotărârii în prima instanță.
10. Prin Decizia Curții Supreme de Justiție din 26 aprilie 2017 s-a admis recursul declarat dc Ministerul Justiției, s-a casat decizia din 30 noiembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău și s-a trimis pricina la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în ah complet de judecată.
11. Prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2017 s-au respins apelurile declarate de Valentin Cucoș și Ministerul Justiției și s-a menținut hotărârea din 02 noiembrie 2015 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău.
12. Menționează reprezentantul La 02 august 2017 Valentin Cucoș a declarat recurs împotriva deciziei din 29 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău, iar la 21 noiembrie 2017 a depus recurs suplimentar împotriva aceleași decizii.
13. La 28 august 2017 reprezentantul Constantin Cachița, împuternicit prin procura din 28 august 2017 să reprezinte interesele în instanța de judecata cu dreptul de ataca hotărârea judecătorească, a declarat în interesele Ministerului Justiției recurs împotriva deciziei din 29 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău.
14. Prin Decizia Curții Supreme de Justiție din 22 noiembrie 2017 s-au admis recursurile declarate dc Valentin Cucoș și de Ministerul Justiției, reprezentat de Constantin Cachița, s-a casat decizia din 29 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău și s-a trimis pricina la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.
15. Prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2018 s-a respins apelul declarat de Valentin Cucoș. S-a admis apelul declarat de Ministerul Justiției. S-a modificat hotărârea din 02 noiembrie 2015 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău prin micșorarea despăgubirilor acordate lui Cucoș Valentin cu titlu de

prejudiciu material pentru plata chiriei de la suma de 17 200 Euro până la 9 600 Euro pentru 3 perioada de la 01 ianuarie 2010 - 30 noiembrie 2014 și prejudiciul moral de la suma de 10 000 lei la suma de 1 000 lei. În rest, hotărârea primei instanțe s-a menținut.

16. Menționează că, prin Decizia Curții Supreme de Justiție din 18 iulie 2018 s-a admis recursul declarat de Valentin Cucoș. S-a casat decizia din 25 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Valentin Cucoș împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii executorii judecătorești Oleg Ungureanu și Anatolie Chiosa cu privire la constatarea încălcării termenului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului material, moral și compensarea cheltuielilor de judecată. În partea încasării prejudiciului moral și s- a emis în această parte o hotărâre nouă prin care: S-a încasat din contul bugetului de stat gestionat de Ministerul finanțelor prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Valentin Cucoș cu titlu de prejudiciu moral suma de 40 000 lei . În rest, decizia din 25 ianuarie 2018 a Curții dc Apel Chișinău și hotărârea din 02 noiembrie 2015 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău, s-a menținut. Prin aceiași decizie s-a respins recursul declarat de Ministerul Justiției, reprezentat dc Constantin Cachița.
17. Susține că, pentru a pronunța decizia din 18 iulie 2018 Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții supreme de Justiție a stabilit că Valentin Cucoș poate pretinde la compensarea cheltuielilor pentru chirie doar pentru perioada de la 01 ianuarie 2010 – 01 decembrie 2014, ceea ce reprezintă suma de 9 600 euro, iar după data demisionării acestuia, statul nu mai are obligații față de acesta să-1 asigure cu spațiu locativ.
18. La 16 iunie 2020 Agentul guvernamental al Republicii Moldova, a depus cerere du revizuire împotriva încheierii din 06 august 2014 a Curții Supreme de Justiție și a deciziei din 12 noiembrie 2014 a Curții Supreme de Justiție, in temeiul art. 449 lit. g) Cod de procedură civilă.
19. În motivarea cererii de revizuire s-a indicat că la 18 septembrie 2019, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a comunicat Guvernului Republicii Moldova, cererea Cucoș vs Republica Moldova (nr.8542/15), prin care a solicitat prezentarea observațiilor cu privire la admisibilitatea și fondul cererii prin prisma întrebărilor formulate în circumstanțele de fapt, rezumate de către Grefa Curții Europene. De asemenea. Curtea a propus Guvernului să ajungă la un acord de reglementare amiabilă a prezentei cauze.
20. În baza art. 11 din Legea cu privire la Agentul guvernamental nr. 151 din 30 iulie 2015, Guvernul a considerat judicioasă procedura de reglementare amiabilă a prezentei cauze, inițiind-o la 24 octombrie 2019, în timp ce înaintarea prezentei cereri de revizuire constituie o condiție necesară pentru

soluționarea pe cale amiabilă a acesteia, cu scopul de a remedia încălcarea drepturilor lui Cucoș Valentin garantate de art. 6 § 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului la nivel național.

21. Astfel, invocând încălcarea art. 6 § I din Convenția pentru apărarea drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului, Cucoș Valentin s-a plâns în fața Curții Europene a Drepturilor Omului de anularea unei decizii irevocabile pronunțate în favoarea sa, în urma admiterii unei cereri de revizuire depuse de către partea adversă, precum și de încălcarea dreptului de acces la o instanță, din cauza examinării recursului în lipsa părților.
22. Agentul guvernamental al Republicii Moldova, a solicitat admiterea cererii de revizuire; recunoașterea expresă a încălcării dreptului reclamantului garantate de ari. 6 § I din Convenție; casarea încheierii din 06 august 2014 a Curții Supreme de Justiție; casarea deciziei din 12 noiembrie 2014 a Curții Supreme de Justiție precum și a altor acte judecătorești pentru a dispune restabilirea dreptului încălcat al reclamantului și menținerea încheierii din 15 ianuarie 2014 a Curții Supreme de Justiție; acordarea satisfacției echitabile pentru încălcarea constatata, prin aplicarea directă a art. 41 din Convenție în calitate de despăgubire pentru orice tip de prejudiciu material și/sau moral, inclusiv în calitate de costuri și cheltuieli de reprezentare în fața Curții, în beneficiul reclamantului Cucoș Valentin.
23. Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 15 iulie 2020 a fost admisă cererea de revizuire depusă de Agentul guvernamental al Republicii Moldova. Constatată încălcarea dreptului lui Cucoș Valentin garantat de articolul 6 § I al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Casată încheierea Curții Supreme de Justiție din 06 august 2014 prin care cererea de revizuire depusă de către Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne a fost admisă, casată încheierea din 15 ianuarie 2014 a Curții Supreme de Justiție cu reținerea pricinii pentru examinarea recursului în Curtea Supremă de Justiție, în alt complet de judecători. Casată decizia din 12 noiembrie 2014 a Curții Supreme dc Justiție prin care a fost admis recursul declarat de către Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, casată integral decizia din 18 septembrie 2013 a Curții dc Apel Chișinău și hotărârea din 11 iulie 2013 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău și emisă o nouă decizie de respingere integrală a acțiunii. Respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire din 17 mai 2014, declarată de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne împotriva încheierii din 15 ianuarie 2014 a Curții Supreme de Justiție. Revendicările cu privire la acordarea satisfacției echitabile urmează a fi soluționate de Agentul guvernamental al Republicii Moldova, prin intermediul Guvernului Republicii Moldova.

24. La data de 18 mai 2022, Valentin Cucos s-a adresat la Curtea de Apel Chișinău cu cerere privind executarea hotărârii din 11 iulie 2013 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău. prin care s-a admis parțial acțiunea depusă de Valentin Cucoș împotriva Ministerului Afacerilor Interne al RM și Inspectoratul General de Poliție al MAI cu privire la anularea ordinului, restabilirea in serviciu, încasarea salariului pentru perioada de absență forțată de la muncă și a prejudiciului moral. S-a anulat ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr.204ef din 27 martie 2013 în partea concedierii reclamantului Valentin Cucoș. S-a restabilit în funcție Valentin Cucoș în funcție de șef al Inspectoratului de Poliție Rîșcani al Direcției de Poliție a mun. Chișinău începând cu data de 11 iulie 2013. S-a încasat de la Ministerul Afacerilor Interne al RM în beneficiului lui Valentin Cucoș salariul pentru lipsa forțată de la lucru pentru perioada 27 martie 2013 până la 11 iulie 2013 în suma de 24994,15 de lei cu efectuarea reținerilor obligatorii din salariul achitat conform legislației în vigoare. S-a încasat de la Ministerul Afacerilor Interne al RM în beneficiul lui Valentin Cucoș prejudiciul moral cauzat în mărime de 10000 de lei. Totodată s-a indicat că hotărârea primei instanțe în partea restabilirii în funcție și a încasării unui salariu mediu in mărime de 7209,86 de lei pentru absența forțată de la lucru urmând a fi executată imediat.
25. La data de 13 septembrie 2022 Ministerul Afacerilor Interne a emis Ordinul nr. 122ef prin care s-a ordonat: Anularea Ordinului ministrului afacerilor interne nr. 204cf din 27 martie 2013 în parte ce se referă la concedierea colonelului de poliție Cucoș Valentin Efim (R-007364), comisar al Comisariatului de poliție Rîșcani al Comisariatului General al Poliției mun. Chișinău (actualmente Direcția de poliție mun. Chișinău). S-a revocat Ordinul ministrului afacerilor interne nr. 179 cf. din 25 noiembrie 2014 ”Cu privire la revocarea ordinelor MAI nr. 388cf. din 12.11.2013 și nr. 28cf. din 10.02.2014 în privința domnului Cucoș Valentin Efim”. Se consideră restabilit Cucoș Valentin Elini în funcția dc șef al Inspectoratului dc poliție Rîșcani al Direcției dc poliție mun. Chișinău în perioada 11 iulie 2013 - 17 decembrie 2019. Temei: încheierea Curții Supreme dc Justiție din 15 iulie 2020.
26. Prin încheierea din 21 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău. a fost încetată procedura de executare inițiată la cererea depusă dc Valentin Cucoș în temeiul hotărârii din 11 iulie 2013 a Judecătoriei Centru, num. Chișinău în partea restabilirii în funcție, din motivul atingerii scopului ei.
27. La data de 28 noiembrie 2022, Valentin Cucoș. reprezentat dc avocatul Eugeniu Musteață a depus recurs împotriva încheierii din 21 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului și anularea încheierii.
28. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 01 februarie 2023 s-a respins recursul depus de Valentin Cucoș, reprezentat dc avocatul Eugeniu Mustață. S-a

menținut încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2022. emisă în cauza de contencios administrativ, la cererea creditorului Valentin Cucoș cu privire la inițierea procedurii de executare a hotărârii din 11 iulie 2013 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău.

29. În motivarea soluției Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție a reținut ca fiind justa concluzia Curții de Apel Chișinău cu referire la faptul ca scopul procedurii de executare a fost atins, odată cu emiterea la 13 septembrie 2022 a ordinul MAI IIr. 122cf, „Cu privire la executarea parțială a hotărârii Judecătoriei Centru, num. Chișinău din 11 iulie 2013, prin care s-a anulat ordinul MAI tir.204ef din 27 mai 2013 în partea ce se referă la concedierea colonelului dc poliție Valentin Cucoș. comisar al Comisariatului dc Poliție Rîșcani al Comisariatului general al Poliției mun. Chișinău", fiind revocat ordinul MAI nr. 179cf din 25 noiembrie 2014 cu privire la revocarea ordinelor MAI nr. 388ef din 12 noiembrie 2013 și nr. 28ef din 10 decembrie 2014 în privința lui Cucoș Valentin, s-a considerat restabilit în funcția de șef Inspectoratului de Poliție Rîșcani al Direcției de Poliție mun. Chișinău în perioada 11 iulie 2013 - 17 decembrie 2019.
30. La data de 09.02.2023 reclamantul Cucoș Valentin a depus în adresa Curții Supreme de Justiție o cerere de revizuire prin care a solicitat casarea integrală a deciziei Curții Supreme dc Justiție din 18 iulie 2018, cu dispunerea rejudecării pricinii.
31. Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 23.08.2023 a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Valentin Cucoș, reprezentat de avocatul Adrian Istrati, împotriva deciziei din 18 iulie 2018 a Curții Supreme dc Justiție, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Valentin Cucoș împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii executorii judecătorești Oleg Ungureanu și Anatolie Chiosa cu privire la constatarea încălcării termenului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului material, moral și compensarea cheltuielilor de judecată.
32. În pofida faptului că prin încheierea Colegiului Civil Comercial și de Contencios Administrativ a fost respinsă cererea de revizuire declarată de reclamant, Colegiul a constatat următoarele: „în speță, revizuentul Valentin Cucoș, reprezentat de avocatul Adrian Istrati, în susținerea cererii de revizuire a invocat ordinul MAI nr.122ef din 13 septembrie 2022, încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2022 și decizia Curții Supreme de Justiție din 01 februarie 2023, precizând că aceste acte au constatat că se consideră restabilit în funcția de șef al Inspectoratului dc Poliție Râșcani al Direcției de Poliție mun. Chișinău în perioada 11 iulie 2013 - 17 decembrie 2019.

33. Completul de judecată reiterează că, în sensul art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, circumstanțele nou descoperite sunt totalitatea de fapte juridice (obiect al probației) care duc la apariția, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile, care au o importantă esențială pentru soluționarea justă a cauzei civile, totodată, având putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată, care nu au fost și nici nu au putut fi cunoscute revizuentului anterior, dar existau până la momentul pronunțării hotărârii și au fost descoperite după ce hotărârea judecătorească a devenit irevocabilă. În așa mod, pentru a invoca temeiul indicat în cererea dc revizuire, este necesar ca circumstanța nouă să îndeplinească o condiție esențială - să existe anterior pronunțării hotărârii, dar revizuentului să îi devină cunoscută ulterior. În context. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că circumstanțele invocate în cererea de revizuire, depusă de Valentin Cucoș. reprezentat de avocatul Adrian Istrati nu pot servi drept temei pentru admiterea cererii dc revizuire, deoarece acestea nu se încadrează în temeiul prevăzut de art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă."
34. Reieșind din cele menționate supra emiterea de către Ministerul Afacerilor Interne la dala de 13 septembrie 2022 a Ordinului nr. 122ef prin care s-a ordonat: Anularea Ordinului ministrului afacerilor interne nr. 204ef din 27 martie 2013 în parte ce se referă la concedierea colonelului de poliție Cucoș Valentin Efim (R-007364), comisar al Comisariatului de poliție Rîșcani al Comisariatului General al Poliției mun. Chișinău (actualmente Direcția de poliție mun. Chișinău). S-a revocat Ordinul ministrului afacerilor interne nr. 179 ef din 25 noiembrie 2014 „Cu privire la revocarea ordinelor MAI nr. 388ef. din 12.11.2013 și nr. 28ef. din 10.02.2014 în privința domnului Cucoș Valentin". Se consideră restabilit Cucoș Valentin Efim în funcția de șef al Inspectoratului de poliție Rîșcani al Direcției de poliție mim. Chișinău în perioada 11 iulie 2013 - 17 decembrie 2019.
35. Acestea sunt circumstanțe noi care permit reclamantului de a înainta o nouă acțiune în instanța de judecată prin care să solicite constatarea încălcării art. 6 CEPO urmare a neexecutării hotărârii judecătorești definitive a Curții de Apel Chișinău nr. 3-113/(18 din 07 februarie 2008 și încasarea de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului .Justiției în beneficiul lui Valentin Cucoș a prejudiciului material pentru perioada 11 iulie 2013 - 17 decembrie 2019.
36. Astfel reieșitul din prevederile an. 3 alin. (2) al Legii 87 potrivit căruia în cauzele în care se pretinde încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, cererea de chemare în judecată poate fi depusă în cadrul examinării cauzei în fond sau în decursul a 6 luni de la intrarea în vigoare a ordonanței procurorului de încetare a urmăririi penale sau de scoatere de sub urmărire penală ori a actului judecătoresc de dispoziție partea reclamantă invocă că acest

termen urmează a fi calculat din data de 23.08.2023, data emiterii încheierii de către Curtea Supreme de Justiție.

37. Reclamantul mai menționează în cerere că în pofida faptului că prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 02 noiembrie 2015 s-a constatat încălcarea art. 6 CEPO urmare a neexecutării hotărârii judecătorești definitive a Curții de Apel Chișinău nr. 3-113/08 din 07 februarie 20118, până la ziua depunerii prezentei acțiuni această hotărâre așa și nu a fost executată.
38. Totodată partea reclamantă menționează că a activat în Organele Afacerilor Interne în perioada 16 septembrie 1991 până la 01.02.2022 când contrar legislației i-a fost refuzat în prelungirea contractului individual de muncă, prin ordinul șefului Inspectoratului General de Poliție a MAI, comisar principal Iurie Podarilov nr. 42 ef. din 28.01.2022 ordinul în cauză fiind contestat în instanța de contencios administrative.
39. Se mai indică în cerere că partea reclamantă a întreprins toante măsurile în vederea executării hotărârii Curții de Apel Chișinău din 07 februarie 2008, însă în pofida constatării prin hotărârea din 02 noiembrie 2015 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău a încălcării art. 6 CEPO urmare a neexecutării hotărârii judecătorești definitive a Curții de Apel Chișinău nr. 3-113/08 din 07 februarie 2008, hotărâre menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 18 iulie 2018, de către autoritățile statului așa și nu a fost executată până în prezent hotărârea Curții de Apel Chișinău din 07 februarie 2008, reclamantul fiind nevoit cu membrii familiei sale să locuiască în chirie fapt confirmat prin copiile contractelor de locațiune și copiile recipiselor care confirmă plata chiriei.
40. Reieșind din aceste circumstanțe partea reclamantă solicită încasarea din contul pârâtului a prejudiciului material cauzat prin neexecutarea hotărârii judecătorești definitive care consta în plata chiriei pentru spațiul locativ suportate de reclamant în mărime de 200 (două sute) Euro lunar începând cu data de 01.12.2014 până la ținta depunerii acțiunii ce constituie 111 luni x200 Euro = 22 200 (douăzeci și două mii două sute) Euro.
41. Reclamantul susține că reieșitul din faptul că de către autoritățile statului așa și nu a fost executata hotărârea Curții de Apel Chișinău nr. 3-111/08 din 07 februarie 2008, chiar după constatarea prin 7 hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 02.11.2015 încălcarea art. 6 CEDO urmare a neexecutării hotărârii judecătorești definitive, partea reclamantă consideră că începând cu data de 02.11.2015 a început a curge un nou termen de neexecutare a hotărârii judecătorești definitive și conducându-se de prevederile Recomandării nr. 6 din 01.11.2012 consideră că instanța de judecată urmează să încaseze din contul pârâtului in beneficiul reclamantului prejudiciul moral în mărime de 5100 euro.
42. Partea reclamantă reiterează faptul că, scopul satisfacției echitabile acordate de CtEDO este de a repara prejudiciul cauzat reclamantului ca urmare a

evenimentelor contrare CEDO (Scozzari și Ciuntă c. Italici, 13 iulie 2000, para. 248-250). CtEDO prezumă că violarea CEDO cauzează inevitabil anumite suferințe psihice (a se vedea hot. Guja c. Moldovei, 2008. para. 101), iar părțile pot convinge CtEDO să acorde alte compensații. CtEDO cere ca compensațiile cu titlu de prejudiciu moral acordate la nivel național pentru violarea CEDO să fie comparabile cu cele acordate de CtEDO in cauze comparabile (a se vedea hot. Ciorap nr. 2 c. Moldovei, 2010). Mărimea prejudiciului moral acordat depinde de seriozitatea violării CEDO și efectul acestei violări asupra reclamantului, dar și de alte circumstanțe (cx. vârsta și sănătatea reclamantului, miza pentru reclamant, etc.) Potrivit legislației în vigoare, vătămatul însuși, subiectiv, apreciază gravitatea prejudiciului moral cauzat și in acțiune indică o sumă conform voinței sale.

43. În temeiul art. 1, 2, 5 din Legii privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din 21 aprilie 2011 ,2036 Cod Civil, Art. 166, 167 CPC, Art. 20 din Constituția RM, art. 6 CEDO, reclamantul solicită constatare încălcarea art. 6 CEDO urmare a neexecutării hotărârii judecătorești definitive a Curții de Apel Chișinău nr. 3-113/08 din 07 februarie 200S începând cu dala de 02.11.2015 până în prezent. Încasa de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Valentin Cucoș prejudiciul material în sumă dc 22 200 (douăzeci și două mii două sule) Euro sau echivalentul acestei sume la momentul executării și suma dc 5100 Euro în contul reparării prejudiciului moral, ambele cauzale prin continuarea neexecutării în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 3-113/08 din 07 februarie 2008 începând cu dala dc 02.11.2015 până in prezent. Compensarea cheltuielilor dc judecată pentru asistența juridică suportate de reclamantul Cucoș Valentin în cadrul litigiului respectiv.
44. Prin încheierea protocolară a judecătorie Chișinău sediul centru din 24 aprilie 2024 s-a admis demersul reprezentantului Ministerului Justiției și s-a atras în calitate de intervenienți accesoriii: executorul judecătoresc Doroftei Igor, Primăria mun. Chișinău, Consiliul mun. Chișinău.

Poziția instanţei de fond:

45. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 14 iunie 2024, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Cucoș Valentin împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii executor judecătoresc Igor Doroftei, Consiliul mun. Chișinău, Primăria mun. Chișinău privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil.

46. S-a constatat faptul încălcării dreptului lui Cucoș Valentin la executare în termen rezonabil prevăzut la art. 6 par. 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale în cadrul dosarului 3-113/08 din 07.02.2008 în perioada 02.11.2015-31.01.2022.
47. S-a încasat din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiţiei al Republicii Moldova, în beneficiul lui Cucoș Valentin prejudiciul material în mărime de 17200 (șaptesprezece mii două sute) euro sau echivalentul lor în lei RM conform cursului oficial al BNM la data executării hotărârii şi suma de 50000 (cincizeci mii) lei în contul reparării prejudiciului moral, cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti nr. 3-113/08 din 07 februarie 2008.
48. S-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiţiei în beneficiul lui Cucoş Valentin cheltuielile de judecată în sumă de 3000 (trei mii) lei.
49. În rest, cererea de chemare în judecată s-a respins ca fiind neîntemeiată.
50. Pentru a hotărî astfel instanța de fond a constat că pretenția reclamantului Cucoș Valentin cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești a fost supusă examinării de instanțele ierarhic superioare, prin urmare faptele constatate prin hotărârile instanței de judecată ierarhic superioare urmează a fi reținute la litigiul dedus judecății, deoarece în felul acesta se asigură respectarea autorității lucrului judecat şi se bucură de faptul că ceea ce se judecase anterior exprimă adevărul.
51. Cu privire la pretenția de încasare a prejudiciului material, instanța de judecată a determinat suma de 17200 euro, încasată din contul bugetului de stat cu titlu de prejudiciu prejudiciul material, cauzat prin plata chiriei locuinței în perioada 01 decembrie 2015 - 31 ianuarie 2022 (data încetării raporturilor de serviciu).
52. Cu privire la pretenția de încasare a prejudiciului moral, instanța de judecată a determinat că suma de 50 000 lei, încasată din contul bugetului de stat cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, oferă un efect compensatoriu și reprezintă o sumă rezonabilă în acest sens, având în vedere criteriile și principiul general al echității, cât și perioada raportată, pentru care se cere repararea prejudiciului moral.

Solicitarea apelantului.

53. La 01 iulie 2024, reprezentantul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Constantin Cachița a depus cerere de apel, solicitând admiterea acesteia, cu casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 14 iunie 2024, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă integral ca neîntemeiată.

54. Respectarea termenului de declarare a apelului.

55. În conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.
56. În speță s-a stabilit că, dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru a fost pronunțat în ședință de judecată publică la 14 iunie 2024, iar apelul a fost depus la 01 iulie 2024. Drept urmare, Colegiul constată apelul depus în termenul stabilit de lege.

Argumentele părților.

57. În motivarea cererii de apel, Ministerul Justiției a indicat că hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 14 iunie 2024 o consideră ca fiind netemeinică și pasibilă casării, iar în acest sens invocă următoarele.
58. În conformitate cu pct.10.3 din hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.2 din 7 iulie 2008 cu privire la aplicarea legislației procesual civile la întocmirea hotărârii și încheierii judecătorești, motivarea este o parte a hotărârii în care instanța judecătorească își expune concluziile. Această parte a hotărârii se referă nemijlocit și la cerințele față de temeinicia și legalitatea hotărîrii.
59. Cu referire la fondul acțiunii, subliniază reprezentantul apelantului că conform practicii juridice naționale, Statul răspunde eventual patrimonial pentru prejudiciul adus persoanei prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, iar elucidarea cazurilor și condițiilor de răspundere patrimonială se face printr-o lege specială. Actualmente, o asemenea lege specială este Legea nr. nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.
60. De asemenea reprezentantul apelantului, face referire la prevederile art.2, alin. (1) din Legea nr.87, orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești ... poate adresa în instanță de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condițiile stabilite de prezenta lege și de legislația procesuală civilă.
61. Potrivit art.l, alin.(l) din Legea precitată, scopul prezentei legi este crearea în Republica Moldova a unui remediu intern eficient de apărare a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei.

62. În temeiul art. 1, alin.(2) din aceiași Lege citată mai sus, aplicarea și interpretarea termenilor din prezenta lege se fac prin prisma legislației naționale, a prevederilor Convenției europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.
63. Conform jurisprudenței Curții Europene, reamintim, că art. 6 din Convenție îi garantează oricărei persoane dreptul de acces la justiție, care are drept consecință dreptul la executarea hotărârilor judecătorești definitive.
64. Susține reprezentantul apelantului că, totuși, acest drept nu poate obliga un stat să asigure executarea fiecărei hotărâri cu caracter civil, oricare ar fi ea și oricare ar fi circumstanțele; în schimb, statul are obligația de a se dota cu un arsenal juridic adecvat și suficient pentru a asigura respectarea obligațiilor pozitive ce îi revin.[2] Respectiv, instanța de judecată are ca sarcină exclusivă de a analiza dacă măsurile adoptate de autoritățile naționale au fost adecvate și suficiente.
65. La fel în susținerea netemeiniciei hotărârii contestate, precizează reprezentantul apelantului că instanța de fond a apreciat arbitrar poziția participanților procesului. Astfel, consideră că instanța de fond nejustificat a dispus încasarea din contul bugetului de stat a prejudiciul material în mărime de 17200 (șaptesprezece mii două sute) euro sau echivalentul lor în lei RM conform cursului oficial al BNM la data executării hotărârii și suma de 50000 (cincizeci mii) lei în contul reparării prejudiciului moral, precum și sumă de 3000 (trei mii) lei pentru suportarea cheltuielilor de judecată, în condițiile în care pricina nu a fost examinată sub toate aspectele și s-a dat o apreciere incorectă a probelor prezentate.
66. În această ordine de idei, menționează că potrivit copiei extrasului din Ordin nr.700 ef din 17 decembrie 2019, anexat la materialele cauzei, Cucoș Valentin a fost angajat în calitate de ofițer superior de investigații al Secției combatere a infracțiunilor grave și criminalității organizate a Direcției de poliției a municipiului Chișinău a IGP al Ministerului Afacerilor Interne în bază de concurs, iar în ziua imediat următoare, raportul de muncă în privința lui Cucoș Valentin a fost modificat prin asigurarea interimatului funcției de Șef al Inspectoratului de poliție a municipiului Chișinău a IGP al Ministerului Afacerilor Interne, conform copiei extrasului din Ordin nr.703 ef din 18 decembrie 2019 din dosar.
67. Prin urmare, reținem că potrivit dispozițiilor pct. 11 din Hotărîrea Guvernului nr.646/2018, funcționarii publici cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne și autorităților administrative și instituțiilor din subordinea acestuia care, împreună cu membrii familiei lor, nu dețin în proprietate o locuință sau nu beneficiază de spațiu locativ de serviciu (inclusiv cămin), sau dețin în proprietate o locuință situată în afara razei de 30 km de la locul de

muncă, beneficiază de o indemnizație lunară pentru închirierea spațiului locativ în cuantumul prevăzut de contractul de închiriere (locațiune), dar care nu depășește valoarea de referință pentru calcularea salariilor angajaților din sectorul bugetar, pentru anul în curs. Valoarea de referință menționată se stabilește anual în legea bugetului de stat. In asemenea circumstanțe, plata pentru chirie îi revine serviciului financiar al Ministerului Afacerilor Interne, autorităților administrative și instituțiilor din subordine, acestea urmând a efectua plata compensației respective. La acest subiect, urmează a fi consultată Hotărârea Guvernului nr.646 din 10.07.2018, prin care a fost aprobat un regulament cu privire la modul de achitare a indemnizației pentru închirierea spațiului locativ funcționarilor publici cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

68. Specifică reprezentantul apelantului că, prin Decizia nr.2ra-1307/18 din 18 iulie 2018 a Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție s-a reiterat că Valentin Cucoș este îndreptățit să pretindă la repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 07 februarie 2008 doar pentru perioada februarie 2008 și până când acesta a demisionat din organele poliției, precum și faptul că Curtea de Apel Chișinău întemeiat a stabilit că Valentin Cucoș poate pretinde la compensarea cheltuielilor pentru chirie doar pentru perioada de la 01 ianuarie 2010-01 decembrie 2014, ceea ce reprezintă suma de 9 600 euro, iar după data demisionării acestuia, statul nu mai are obligații față de acesta să- l asigure cu spațiu locativ. Prin aceiași decizie, s-a statuat că, în perioada de la 01 ianuarie 2008 - 31 decembrie 2009 Valentin Cucoș a beneficiat de compensație de la Ministerul Afacerilor Interne pentru închirierea locuinței și nu poate pretinde la repararea prejudiciu pentru această perioadă.
69. În acest sens, evidențiază reprezentantul apelantului că în prezenta speță că instanța de fond nu a elucidat până la capăt dacă Valentin Cucoș ca angajat al organelor de poliție a beneficiat de o indemnizație lunară pentru închirierea spațiului locativ în cuantumul prevăzut de contractul de închiriere (locațiune) pentru perioada de referință, în care urmează a fi inclusă inclusiv perioada dintre 2 noiembrie 2015 și 17 decembrie 2019, avându-se în vedere faptul că se consideră restabilit Cucoș Valentin Efim în funcția de șef al Inspectoratului de poliție Rîșcani al Direcției de poliție mun. Chișinău în perioada 11 iulie 2013 - 17 decembrie 2019, urmare a anulării prin Ordinul ministrului afacerilor interne nr. 122Ef din 13 septembrie 2022 a Ordinul ministrului afacerilor interne nr. 204ef din 27 martie 2013 în parte ce se referă la concedierea colonelului de poliție Cucoș Valentin.
70. Menționează reprezentantul apelantului că instanța de fond eronat nu a dat apreciere argumentului că după data demisionării reclamantului, statul nu mai

are obligații față de acesta să-l asigure cu spațiu locativ și că Valentin Cucoș nu poate pretinde la repararea prejudiciului pentru perioada de la 01 ianuarie 2008 - 31 decembrie 2009, întrucât a beneficiat de compensație de la Ministerul Afacerilor Interne pentru închirierea locuinței. Indemnizație lunară pentru închirierea spațiului locativ în cuantumul prevăzut de contractul de închiriere (locațiune) de care, nu este exclus, că Valentin Cucoș a beneficiat/putea beneficia în condițiile pct. 11 din Hotărârea Guvernului nr.646 din 10.07.2018, prin care a fost aprobat un regulament cu privire la modul de achitare a indemnizației pentru închirierea spațiului locativ funcționarilor publici cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, în perioada 02.11.2015-31.01.2022, avându-se în vedere faptul că Valentin Cucoș a fost angajat în organele de poliție la data de 17 decembrie 2019, respectiv Ordinul ministrului afacerilor interne nr. 122Ef din 13 septembrie 2022.

71. Consideră partea apelantă că, instanța de fond eronat a dispus încasarea din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul lui Cucoș Valentin prejudiciul material în mărime de 17200 euro sau echivalentul lor în lei RM conform cursului oficial al BNM la data executării hotărârii, or, exact astfel de sumă a fost acordată la 02.11.2015 care a fost casată pînă la 9600 euro. Nu există probe la dosar concludente și pertinente care demonstrează formula de calcul, perioada, dacă reclamantul dispune sau nu de spațiu locativ în situația cînd conform extrasului din registru acesta are domiciliu în str. ***** ap.*****, mun. Chișinău, ce bunuri mai deține în proprietate, etc.
72. Referitor la prejudiciu moral, reprezentantul Ministerului Justiției a indicat că instanţa de fond neîntemeiat a dispus încasarea din contul bugetului de stat a prejudiciului moral în sumă de 50 000 lei, în condiţiile în care cauza nu a fost examinată sub toate aspectele şi a dat o apreciere incorectă probelor prezentate.
73. Trage atenția partea apelantă că, că asemenea solicitări ar putea genera o practică vicioasă cu declanșarea mecanismului de afectare gravă a bugetului statului Republica Moldova care se bucură de o economie de piață emergență,[1] fiind clasificată drept o (ară cu venituri medii-superioare. Cu titlu util, la finele anului 2023, veniturile totale ale bugetului de stat au constituit circa 51 865,4 milioane de lei, fiind în creștere cu circa 10% comparativ cu aceeași perioadă a anului 2022 iar cheltuielile au constituit 62 366,9 milioane de lei, comparativ cu perioada similară a anului 2022, acestea sunt mai mari cu 18,7 %. O piață emergentă este considerată economia unei țări care se află într-un anumit stadiu de dezvoltare, are o piață de capital reglementată și eficientă iar veniturile populației sunt în creștere dar se află în continuare sub media țărilor dezvoltate.

74. Susține partea apelantă că, conform hotărârii CEDO din 10.11.2004 în cauza Emestina Zullo vs Italia, Curtea a menționat că mărimea daunei morale va fi stabilită în funcție si de nivelul dc viată în statul respectiv.
75. Deasemene a invocat și netemeinicia pretenției cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 3000 lei, or, în sensul cheltuielilor de asistență juridică, prin prisma Recomandării Curții Supreme de Justiție nr.23 privind unele aspecte ale încasării cheltuielilor de asistență juridică, Recomandării Consiliului Uniunii Avocaților privind cuantumul onorariilor avocaților fi compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, aprobată prin decizia nr.2 din 30 martie 2012, precum și a practicii Curții Europene, precizăm că la aprecierea cheltuielilor pentru asistență juridică urmează a fi constatat faptul dacă acestea au fost necesare, realmente angajate și rezonabile în cuantum. Astfel că, în aspectul de muncă îndeplinită de avocat, chiar dacă se pretind astfel de cheltuieli trebuie să se facă, în condițiile legii, necesitatea, relevanța, actualitatea și dovada existenței și întinderii lor, cît și încasarea, fapt ce la caz, nu a fost realizat și demonstrat. La speță lipsesc documente de plată, descifrarea pe ore a lucrului avocatuluiîn special în materia de tarife percepute pentru onorariile avocaților), nu a fost specificată suma, nu a fost prezentat raportul avocatului cu acțiunile desfășurate, contract de asistență juridică, bonuri/chitanțe de plată, ceea ce are ca efect respingerea revendicărilor în întregime. Se mai învederează că acestea fiind subsecvente cerinței principale, urmează a fi respinse ca neîntemeiate.
76. Prin urmare, susține partea apelantă că, instanța de judecată nu trebuie să-și formeze o idee preconceptă conform căreia presupusa încălcare a unui drept implică în mod obligatoriu și existența unui prejudiciu, este necesar de stabilit prin probe, dacă a existat în mod veridic un prejudiciu. Astfel, un asemenea comportament are un efect nociv nu doar pentru societate, cât și pentru cadrul legal din motiv că se creează un precedent care cu trecerea timpului este tot mai greu de remediat.

Poziția părților în cadrul ședinței de judecată.

77. În ședința instanței de apel reprezentantul apelantului Ministerul Justiției al R. Moldova, Daniel Pantea, a solicitat admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii integral.
78. Intimatul Cucoș Valentin și reprezentantul acestuia avocat Adrian Istrati, în ședința instanței de apel nu s-au prezentat, fiind citați în mod legal.
79. intervenienți accesorii executor judecătoresc Igor Doroftei, Consiliul mun. Chișinău, Primăria mun. Chișinău în ședința instanței de apel nu s-au prezentat, fiind citați în mod legal, motiv din care, Colegiul în temeiul art. 379 alin. (2)

Cod de procedură Civilă a dispus examinarea cauzei în lipsa participanților care nu s-au prezentat în ședință.

Aprecierea instanței de apel.

80. Audiind participantul prezent în ședința de judecată, studiind actele dosarului şi înscrisurile probatorii administrate la materialele cauzei, analizând argumentele expuse în cererea de apel, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ conchide că, cererea de apel urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată, cu menținerea hotărârii primei instanțe din considerentele ce urmează.
81. În conformitate cu art. 385 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.
82. Potrivit dispozițiilor art. 118 alin.(1) Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.
83. Articolul 130 alin.(1) Codul de procedură civilă statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
84. În temeiul art. 240 alin.(1) Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.
85. În acord cu art. 373 Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţa de apel de către participanții la proces.
86. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argument sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.
87. Din conținutul celor relatate, Colegiul civil reţine că sarcina instanţei de apel derivă reieşind din dispoziţiile art. 373 Cod de procedură civilă, în condiţiile în

care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.

88. Concluziile privind circumstanţele de fapt ale cauzei se motivează în hotărâre prin probele enumerate în art. 117 Cod de procedură civilă, iar în conformitate cu art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.
89. Astfel, prevederile legale enunţate în mod expres, obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.
90. În această ordine de idei, instanţa de apel constată că, prima instanţă a determinat corect raportul juridic dedus judecăţii, circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei au fost stabilite şi elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă şi sub toate aspectele, iar hotărârea este legală şi întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legale a participanţilor la proces.
91. În susținerea acestei opinii Colegiul reține următoarele constatări.
92. Prin hotărîrea Curții dc Apel Chișinău nr 3-113/08 din 07 februarie 2008 s-a admis acțiunea lui Valentin Cucoș, s-a considerat ilegal refuzul Consiliului municipal Chișinău de a acorda spațiu locativ reclamantului Cocoș Valentin. S-a obligat Consiliul mun. Chișinău să-l asigure pe Cocoș Valentin cu spațiu locativ conform normelor stabilite de legislația în vigoare.(f.d 19-21)
93. Prin Decizia Curții Supreme de Justiție din 29 octombrie 2008 s-a menținut hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 07 februarie 2008.(f.d 22-25)
94. La 09 martie 2015 Cocoș Valentin s-a adresa în instanța de judecată cu o acțiune privind constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău nr. 3-113/08 din 07 februarie 2008 privind acordarea de către Consiliul mun. Chișinău lui Valentin Cucoș și membrilor familiei spațiu locativ conform normelor stabilite de legislația în vigoare și încasarea prejudiciului moral i compensarea cheltuielilor de judecată.
95. Din conținutul încheierii Curții Supreme de Justiție nr. 2rh-14/23 din 23 august 2023 se atestă că prin hotărârea din 02 noiembrie 2015 a Judecătoriei Buiucani mim. Chișinău s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Valentin Cucoș. S-a constatat încălcarea art. 6 CEDO urmare a neexecutării hotărârii judecătorești definitive a Curții de Apel Chișinău nr. 3-113/08 din 07 februarie 2008. S-a încasat de la bugetul de stal prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Valentin Cucoș prejudiciul material în sumă de 17 200

euro sau echivalentul acestei sume la momentul executării și suma de 10 000 lei în contul reparării prejudiciului moral, ambele cauzale prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 3-113/08 din 07 februarie 2008. S-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Cucoș Valentin cheltuielile de judecată in sumă de 3 000 lei. În rest, pretențiile au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

96. Prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2016 s-a respins apelul declarat de Ministerul Justiției și a fost admis apelul declarat de Valentin Cucoș. A fost modificat hotărârea din 02 noiembrie 2015 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău în partea încasării prejudiciului moral prin majorarea acestuia de la suma de 10 000 lei la suma de 50 000 lei. În rest hotărârea primei instanțe a fost menținută. S-a încasat de la bugetul de stal prin intermediul Ministerului Finanțelor pentru Valcnlin Cucoș suma de 2 600 euro în monedă națională conform cursului valutar la data executării deciziei, cu titlu de cheltuieli pentru închirierea spațiului locativ după emiterea hotărârii în prima instanță.
97. Prin Decizia Curții Supreme de Justiție din 26 aprilie 2017 s-a admis recursul declarat dc Ministerul Justiției, s-a casat decizia din 30 noiembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău și s-a trimis pricina la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.
98. Prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2017 s-au respins apelurile declarate de Valentin Cucoș și Ministerul Justiției și s-a menținut hotărârea din 02 noiembrie 2015 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău.
99. Prin Decizia Curții Supreme de Justiție din 22 noiembrie 2017 s-au admis recursurile declarate dc Valentin Cucoș și de Ministerul Justiției. A fost casată decizia din 29 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău și s-a trimis cauza la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.
100. Prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2018 s-a respins apelul declarat de Valentin Cucoș. S-a admis apelul declarat de Ministerul Justiției. A fost modificat hotărârea din 02 noiembrie 2015 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău prin micșorarea despăgubirilor acordate lui Cucoș Valentin cu titlu de prejudiciu material pentru plata chiriei de la suma de 17 200 Euro până la 9 600 Euro pentru perioada de la 01 ianuarie 2010 - 30 noiembrie 2014 și prejudiciul moral de la suma de 10 000 lei la suma de 1 000 lei. În rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută.
101. Prin Decizia Curții Supreme de Justiție din 18 iulie 2018 s-a admis recursul declarat de Valentin Cucoș. A fost casată decizia din 25 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în partea încasării prejudiciului moral și a fost emisă în această parte o hotărâre nouă prin care s-a încasat din contul bugetului de stat gestionat de Ministerul Finanțelor prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Valentin Cucoș cu titlu de prejudiciu moral suma de 40 000 lei.

În rest, decizia din 25 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 02 noiembrie 2015 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău, au fost menținute.

102. Prin încheierea Curții Supreme de Justițienr.3rh-36/20 din 15 iulie 2020 a fost admisă cererea de revizuire depusă de Agentul guvernamental al Republicii Moldova. S-a constatat încălcarea dreptului lui Cucoș Valentin garantat de articolul 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. S-a casat încheierea Curții Supreme de Justiție din 06 august 2014 prin care cererea de revizuire depusă de către Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne a fost admisă, casată încheierea din 15 ianuarie 2014 a Curții Supreme de Justiție cu reținerea pricinii pentru examinarea recursului în Curtea Supremă de Justiție, în alt complet de judecători. S-a casat decizia din 12 noiembrie 2014 a Curții Supreme dc Justiție prin care a fost admis recursul declarat de către Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, casată integral decizia din 18 septembrie 2013 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 11 iulie 2013 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău și emisă o nouă decizie de respingere integrală a acțiunii. S-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire din 17 mai 2014, declarată de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne împotriva încheierii din 15 ianuarie 2014 a Curții Supreme de Justiție. Revendicările cu privire la acordarea satisfacției echitabile urmează a fi soluționate de Agentul guvernamental al Republicii Moldova, prin intermediul Guvernului Republicii Moldova.(f.d.26-37)
103. Prin Ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 122efsin 13 septembrie 2022 care s-a ordonat anularea Ordinului ministrului afacerilor interne nr. 204ef din 27 martie 2013 în parte ce se referă la concedierea colonelului de poliție Cucoș Valentin Efim (R-007364), comisar al Comisariatului de poliție Rîșcani al Comisariatului General al Poliției mun. Chișinău (actualmente Direcția de poliție mun. Chișinău). S-a revocat Ordinul ministrului afacerilor interne nr. 179 ef. din 25 noiembrie 2014 ”Cu privire la revocarea ordinelor MAI nr. 388ef. din 12.11.2013 și nr. 28ef. din 10.02.2014 în privința domnului Cucoș Valentin Efim”. Se consideră restabilit Cucoș Valentin Elini în funcția dc șef al Inspectoratului de poliție Rîșcani al Direcției de poliție mun. Chișinău în perioada 11 iulie 2013 - 17 decembrie 2019. Temei: încheierea Curții Supreme dc Justiție din 15 iulie 2020.(f.d*****-48)
104. Ca urmare se reține că reclamantul în acțiunea depusă a menționat faptul că prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 02 noiembrie 2015 s-a constatat încălcarea art. 6 CEDO urmare a neexecutării hotărârii judecătorești definitive a Curții de Apel Chișinău nr. 3-113/08 din 07 februarie 2018, până la ziua depunerii prezentei acțiuni această hotărâre așa și nu a fost executată.

105. Totodată din materialele cauzei se reține că în prezenta acțiune reclamantul a menționat faptul că a activat în Organele Afacerilor Interne în perioada 16 septembrie 1991 până la 01.02.2022 iar de către autoritățile statului așa și nu a fost executată până în prezent hotărârea Curții de Apel Chișinău din 07 februarie 2008, reclamantul fiind nevoit cu membrii familiei sale să locuiască în chirie fapt confirmat prin copiile contractelor de locațiune și copiile recipiselor care confirmă plata chiriei.
106. Din conținutul înscrisurilor anexate la procedura de executare a hotărîrii Curții de Apel Chișinău nr. 3-113/ 08 din 07 februarie 2008 prezentată de către executorul judecătoresc Igor Doroftei se atestă că la 27 mai 2008 la Oficiul de Executare Centru mun. Chișinău a parvenit spre executare documentul executoriu nr. 3-113/08 din 07.02.2008 emis de către Curtea de Apel Chișinău privind obligarea Consiliului municipal Chișinău să-l asigure pe Cocoș Valentin cu spațiu locative conform normelor stabilite de legislația în vigoare, astfel a fost intentată procedura de executare și acordat debitorului temen de executare benevolă de 15 zile.
107. La 16 martie 2015 executorul judecătoresc Chiosa Anatolie a preluat spre executare documentul executoriu nr. 3-113/08 din 07.02.2008 emis de către Curtea de Apel Chișinău. (f.d 50)
108. Prin încheierea executorului judecătoresc Chiosa Anatolia nr. 005-50/15 din 16 martie 2015 s-a obligat Consiliul mun. Chișinău să execute documentul executoriu, stabilind termen pînă la 31 martie 2015 (f.d 51-52)
109. Prin scrisoarea nr.005-50/15 din 12.08.2016 executorul judecătoresc a informat Consiliul municipal Chișinău despre procedura de conciliere întru executarea documentului executoriu nr 23-113/08 din 07.02.2008.
110. Ulterior prin scrisoarea nr.005-50/15 din 17.10.2016 executorul judecătoresc a expediat Consiliului municipal Chișinău pentru examinare și semnare tranzacția de împăcare din 17.10.2016 propusă de către Cocoș Valentin.
111. Potrivit scrisorii din 01.11.2016, Primăria mun. Chișinău a informat executorul judecătoresc Chiosa Anatolie cu referire la faptul că prima nu are temei de a schimba modul de executare a hotărârii de judecată.
112. Prin încheierea executorului judecătoresc Chiosa Anatolia din 11.07.2018 documentul executoriu nr. 3-113/08 din 07.02.2008 emis de Curtea de Apel Chișinău a fost strămutat spre executare executorului judecătoresc Doroftei Igor. (f.d 58)
113. La 26.09.2018, executorul judecătoresc Doroftei Igor a expediat în adresa Primăriei mun. Chișinău, Consiliul mun. Chișinău o somație prin care a solicitat executarea documentului executoriu nr.3-113/08 din 07.02.2008 emis de Curtea de Apel Chișinău pînă la 18.10.2018.(f.d.61)

114. După cum rezultă din materialele cauzei la 22.10.2018, Primăria mun. Chișinău a expediat în adresa executorului judecătoresc răspuns, prin care a indicat că la acel moment de către creditorii urmăritori față de Consiliul municipal Chișinău au fost înaintate spre executare 230 titluri executorii privind asigurarea cu spațiu locative diverse categorii de persoane. Totodată a informat că odată cu identificarea spațiului locative liber, mijloace financiare necesare pentru construcția spațiului locativ va întreprinde toate măsurile necesare în vederea executării hotărării de judecată.
115. Prin scrisoarea din 29.03.2019 executorul judecătoresc Doroftei Igor a expediat în adresa Consiliului mun. Chișinău o somație prin care a solicitat executarea documentului executoriu nr.3-113/08 din 07.02.2008 emis de Curtea de Apel Chișinău.
116. La 11.03.2020, Primăria mun. Chișinău, Consiliul mun. Chișinău au fost somate repetat, să întreprindă măsuri efective în scopul executării documentului executoriu până la 31.03.2020 (f.d 73) însă, prin scrisoarea din 06 aprilie 2020 semnată de către viceprimarul Ilie Ceban s-a informat executorul judecătoresc că din cauza lipsei spațiului locative liber în mun. Chișinău nu sunt înregistrate spații cu statut de locuință social/ de serviciu. Totodată, a mai informat că, la demersurile repetate a Primăriei mun. Chișinău, la indicația Cancelariei de Stal nr. 15-03-9282 din 27.12.2019, privind alocarea din bugetul de Stat a mijloacelor financiare în vederea executării de către Primăria mun. Chișinău a hotărîrilor judecătorești cu privire la asigurarea cu spațiu locativ, Ministerul Finanțelor RM, Vice Prim Ministru, Ministrul Finanțelor prin scrisoarea nr.11/1- 03/4/44 din 16.01.2020 a informat Cancelaria de Stat, Ministerul Justiției și Primăria mun. Chișinău despre faptul că în scopul realizării obiectivelor propuse se va examina oportunitatea atragerii surselor financiare de la partenerii externi de dezvoltare fi realizarea unui proiect de Partenereal public privat cu alocarea terenurilor de către Primăria mun. Chișinău în calitate de contribuție partenerului privat la construirea locuințelor.
117. Din conținutul înscrisurile anexate la materialele cauzei se atestă că prin încheierea executorului judecătoresc Doroftei Igor, în scopul asigurării executării documentului executoriu, a fost aplicat sechestrul pe apartamentul nr.32 din str. Vl. Korolenko mun. Chișinău, nr. cad. 0100213.120.01.032.
118. Prin încheierea judecătoriei Chișinău sediul Centru din 15 iulie 2020 s-a respins cererea de contestare depusă de Consiliul mun. Chișinău și a menținut încheierea executorului din 13.03.2020, încheierea instanței fiind irevocabilă prin necontestare.
119. La 18.05.2021 Consiliul municipal Chișinău și Primăria mun. Chișinău au fost somați să execute documentul executoriu, iar, persoanele cu funcții de

răspundere obligate să întreprindă măsuri efective în scopul executării.(f.d 75)

120. Prin scrisoarea 1158/21 din 10.06.2021, Direcția Locativ Comunală a Consiliului municipal Chișinău informat că prin demersul nr.02-109/641 din 22.07.2020 Primăria mun. Chișinău s-a adresat către Ministerul Finanțelor RM. cu solicitarea alocării surselor financiare pentru procurarea/construirea locuințelor sociale în scopul executării hotărârilor de judecată, la fel s-a adresat către Ministerul Economiei și Infrastucturii RM prin demersul nr. 03-109/641/20 din 25.05.2021. Astfel executarea hotărârilor de judecată nu va fi posibil atâta timp cît nu va fi realizate etapele propuse în realizare obiectivului propus. Totodată, în caz că nu poate fi executat documentul executoriu a propus creditorului adresarea în instanța de judecată pentru schimbarea modului și ordinii de executare, în condițiile art. 77 Cod de executare. Astfel, constată că la moment creditorul nu a epuizat toate căile legale de executare.
121. La 25.08.2023 Primarul General al Mun. Chișinău, Secretarul Consiliului mun. Chișinău au fost somat să execute documentul executoriu nr. 3-133/08 până la 14 septembrie 2023.
122. Corespunzător se mai reține faptul că prin încheierea din 12 ianuarie 2022 executorul judecătoresc a dispus aplicarea sechestrului asupra apa.19 din str. Drumul Viilor 28 mun. Chișinău în scopul executorii documentului executoriu.
123. Prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2023 a fost menținută încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 28.06.2023, prin care a fost respinsă cererea debitorului de contestare a sechestrului aplicat de către executorul judecătoresc la 12.01.2022 pe ap. nr.19 din Drumul Viilor 28 mun. Chișinău.
124. Prin explicațiile depuse la materialele cauzei executorul judecătoresc Igor Doroftei a menționat faptul că întreprins toate măsurile de executarea a documentului executoriu.
125. *Astfel, Colegiul reține că, înaintând prezenta cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Consiliului mun. Chișinău, Primăria mun. Chișinău, executorul judecătoresc Igor Doroftei, Cucoș Valentin a solicitat constarea faptului încălcării art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale ca urmare a neexecutare a hotărîrii Curții de Apel Chișinău nr. 3-113/08 din 07.02.2008 începând cu 02.11.2015 și până în prezent, încasarea prejudiciului material 17 600 euro și încasarea prejudiciului moral în sumă de 200 000 lei, pentru încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.*

126. ***Prima instanță, fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) 14 iunie 2024,*** a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Cucoș Valentin împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii executor judecătoresc Igor Doroftei, Consiliul mun. Chișinău, Primăria mun. Chișinău privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil. A constatat faptul încălcării dreptului lui Cucoș Valentin la executare în termen rezonabil prevăzut la art. 6 par. 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale în cadrul dosarului 3-113/08 din 07.02.2008 în perioada 02.11.2015-31.01.2022. A încasat din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiţiei al Republicii Moldova, în beneficiul lui Cucoș Valentin prejudiciul material în mărime de 17200 (șaptesprezece mii două sute) euro sau echivalentul lor în lei RM conform cursului oficial al BNM la data executării hotărârii şi suma de 50000 (cincizeci mii) lei în contul reparării prejudiciului moral, cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti nr. 3-113/08 din 07 februarie 2008. A încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiţiei în beneficiul lui Cucoș Valentin cheltuielile de judecată în sumă de 3000 (trei mii) lei. În rest, cererea de chemare în judecată s-a respins ca fiind neîntemeiată.
127. Exprimându-și dezacordul cu hotărârea instanței de fond din 14 iunie 2024 Ministerul Justiției al RM a contestat-o cu apel, invocând argumentele expuse mai sus.
128. Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru consideră hotărârea primei instanțe întemeiată şi legală, iar argumentele cererii de apel neîntemeiată, reieșind din următoarele considerente.
129. Prevederilor art. 123 alin. (2) Cod de procedură civilă condiționează că, faptele stabilite printr-o hotărîre judecătorească irevocabilă într-o cauză civilă soluţionată anterior în instanţă de drept comun sau în instanţă specializată sînt obligatorii pentru instanţa care judecă cauza şi nu se cer a fi dovedite din nou şi nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte cauze civile la care participă aceleaşi persoane.
130. În conformitate cu art. 254 alin. (2) Cod de procedură civilă, rămân irevocabile hotărârile judecătoreşti emise în primă instanţă, după expirarea termenului de apel, dacă participanții interesați nu au exercitat calea de atac corespunzătoare; emise de instanţa de apel, după expirarea termenului de recurs, dacă participanții interesați nu au exercitat calea de atac corespunzătoare; emise de instanţa de recurs, după examinarea recursului.

131. Totodată, alin. (4) al aceluiași articolul prevede că, hotărârea judecătorească irevocabilă este obligatorie pentru persoana în al cărei interes a fost pornit procesul de către organele şi persoanele specificate la art. 7 alin. (2).
132. În acest aspect, art. 16 alin.(1) Cod de procedură civilă statuează că, hotărârile, încheierile, ordonanțele şi deciziile judecătoreşti definitive, precum şi dispoziţiile, cererile, delegațiile, citațiile, alte adresări legale ale instanţei judecătoreşti, sunt obligatorii pentru toate autorităţile publice, asociațiile obștești, persoanele oficiale, organizațiile şi persoanele fizice şi se execută cu strictețe pe întreg teritoriul Republicii Moldova.
133. Conform art. 70 alin. (1) Codul de executare, documentul executoriu va fi executat în termenul indicat în el sau, în cazul în care nu este indicat, într-un termen rezonabil. Criteriile de determinare a termenului rezonabil sunt: complexitatea procedurii de executare, comportamentul participanţilor la procedura de executare, interesul creditorului şi conduita executorului judecătoresc, iar alin. (2) a aceluiași articol stabilește că, executorul judecătoresc urmează să întreprindă imediat toate acţiunile necesare în vederea executării hotărârii judecătoreşti. Dacă legea nu prevede altfel, termenul dintre acţiunile complexe ce urmează a fi întreprinse de executorul judecătoresc nu va depăşi 15 zile. Curgerea acestui termen se suspendă pe durata suspendării sau amânării executării, strămutării procedurii de executare, imposibilităţii executorului judecătoresc de a acţiona din motive ce nu depind de voinţa sa, precum şi în cazul în care nu au fost avansate cheltuielile necesare pentru efectuarea actului următor.
134. În conformitate cu art.2 alin.(1)-(2) Legii privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti nr. 87/21.04.2011, orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti poate adresa în instanţă de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări şi repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condiţiile stabilite de prezenta lege şi de legislaţia procesuală civilă. Repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului (denumită în continuare reclamant).
135. Potrivit art. 2 alin.(4)-(6) Legii menționate supra, prejudiciul cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti se repară indiferent

de vinovăţia instanţei de judecată, a organului de urmărire penală, a organului responsabil de executarea hotărârilor judecătoreşti sau a instituţiei de stat debitoare. Prejudiciul cauzat de o autoritate publică sau de o autoritate căreia statul ia delegat atribuţii de autoritate publică prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti se repară de către stat. Reparaţia prejudiciului se face de la bugetul de stat. Mărimea reparaţiei prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti se stabileşte de instanţa de judecată în fiecare caz în parte, în funcţie de circumstanţele cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, precum şi de pretenţiile invocate de reclamant, de complexitatea cauzei, de comportamentul reclamantului, de conduita organului de urmărire penală, a instanţei de judecată şi a autorităţilor relevante, de durata încălcării şi de importanţa procesului pentru reclamant.

136. În conformitate cu prevederile art.4 Legii nr.87, sarcina probațiunii lipsei de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești şi a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine Ministerului Justiției, iar sarcina de a dovedi suportarea prejudiciului material cauzat prin această încălcare şi suportarea costurilor şi cheltuielilor de judecată îi revine reclamantului.
137. Articolul 5 alin. (1) din Legea indicată supra prevede că, în urma constatării faptului că a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti, instanţa de judecată decide asupra acordării unei satisfacţii echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral, material, precum şi a costurilor şi a cheltuielilor de judecată.
138. Instanța de apel menționează că scopul Legii nr. 87/21.04.2011 constituie crearea în Republica Moldova a unui remediu intern eficient de apărare a dreptului la judecarea în termen rezonabil şi a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti. Este unul din principalele mecanisme interne prin care se tinde la respectarea termenului optim şi previzibil de soluţionare al procesului.
139. Potrivit art. 1 alin. (2) din Legea enunțată, aplicarea şi interpretarea termenelor din această lege se face prin prisma legislației naționale, a prevederilor Convenţiei Europene pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale şi a jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului.
140. Așa dar, instanța de apel reține că, în cauza CtEDO Hornsby versus Grecia (hot. 19.03.1997) Curtea a menționat că dreptul de acces la justiție garantat de

art. 6 alin. (1) CEDO, ar rămâne iluzoriu dacă sistemul legal intern al statului ar permite ca o hotărâre definitivă şi obligatorie să rămână inoperantă, în detrimentul uneia dintre părţi. Este de neconceput ca articolul 6 să descrie în detaliu garanţiile procedurale oferite părţilor - proceduri care sunt echitabile, publice şi se desfăşoară într-un termen cât mai scurt cu putinţă - fără a proteja executarea hotărârilor judecătoreşti. În interpretarea articolului 6, executarea unei hotărâri judecătoreşti trebuie privită ca parte integrantă a unui „proces".

141. În cauza CtEDO (Immobiliare Saffi vs Italia, § 74) Curtea a menţionat că chiar dacă putem admite că statele contractante, în anumite circumstanţe excepţionale, în limitele marjei de apreciere care le este oferită de convenţie în materia reglementării folosirii bunurilor, pot interveni într-o procedură de executare a unei hotărâri judecătoreşti, o asemenea intervenţie nu poate avea ca efect împiedicarea, invalidarea sau întârzierea executării cu atât mai mult acestea nu pot repune în discuţie problema fondului acestei hotărâri.
142. În cauzele CtEDO Koltsov v. Russia, nr.41304/02, §16, Petrushko v. Russia, nr.36494/02, §18, 24 februarie 2005 şi Metaxas v. Greece, nr.8415/02, §19 este menţionat că unei persoane care a obţinut o hotărâre judecătorească executorie împotriva statului, ca urmare a soluţionării litigiului în favoarea sa, nu i se poate cere să recurgă la proceduri de executare pentru a obţine executarea acesteia.
143. Iar în cauza Prodan contra Moldovei (par. 53) Curtea a menţionat că o autoritate statală nu poate invoca lipsa fondurilor sau lipsa locuinţelor pentru a motiva neexecutarea unei hotărâri judecătoreşti. O poziție similară a fost adoptată de Curte şi în cauza Metaxas v. Grecia, nr.8415/02, §19 unde printre altele a indicat că „nu poate fi trecut cu vederea că reclamantul a trebuit să recurgă la o procedură de executare forţată pentru a obţine rambursarea creanţelor sale. În viziunea Curţii, nu este oportun de a cere unui individ, care a obţinut o creanţă împotriva statului, în urma unei proceduri judiciare, să mai angajeze şi o procedură de executare forţată pentru a obţine satisfacţie. (a se vedea şi Karahalios c. Grèce, no 62503/00, § 23, 11 decembrie 2003).
144. În cauza Wierciszewska c. Poloniei (par. 43) CtEDO a statuat că rezonabilitatea duratei procedurilor trebuie evaluată în lumina circumstanțelor cauzei și cu referire la criteriile stabilite de jurisprudența sa, în special complexitatea cauzei, comportamentul reclamantului și a autorităților relevante și care a fost miza pentru reclamant în litigiu. În cauzele CtEDO Josan contra Moldovei, §18, Mazepa contra Moldovei, § 42, Holomiov contra Moldovei, § 137 este menţionat că rezonabilitatea duratei procedurilor trebuie evaluată în lumina circumstanţelor cauzei şi cu referinţă la următoarele criterii de apreciere complexitatea cauzei, comportamentul părţilor care include

aprecierea comportamentului reclamantului şi a autorităţilor, şi miza (interesul) pentru reclamant.

145. În speță, Colegiul civil reține că, cu toate că hotărârea prin care s-a dispus obligarea Consiliului Municipal Chișinău de a acorda reclamantului și membrilor familiei sale, spațiu locativ, în condițiile art.35 (1) al Legii cu privire la poliție, conform normelor prevăzute de legislația locativă în vigoare și care face obiectul procedurii de executare a fost emisă de Curtea de Apel Chișinău la 07 februarie 2008, aceasta nu a fost executată până în prezent, ceea ce prin prisma jurisprudenței Curții Europene constituie o încălcare a articolului 6 §1 din Convenție.
146. Totodată, Colegiul civil menționează că executorii judecătorești în procedura cărora se află documentul executoriu au întreprins măsuri în vederea executării titlului executoriu, însă din răspunsurile Consiliului municipal Chişinău și Direcției general locativ-comunale și amenajare a Consiliului mun. Chișinău rezultă că, la moment este imposibilă executarea hotărârii judecătoreşti din lipsa spaţiului locativ liber în mun. Chişinău, fapt generat de procesul de privatizare a fondului de locuinţe, ceea ce a redus substanţial imobilele cu destinaţie locativă aflat în proprietate municipală, precum şi lipsa mijloacelor financiare, necesare pentru construcţia spaţiului locativ, pentru executarea hotărârilor instanţelor de judecată privind asigurarea cu spaţiu locativ a creditorilor urmăritori.
147. Respectiv, Colegiul reiterând că, o autoritate statală nu poate invoca lipsa fondurilor sau lipsa locuinţelor pentru a motiva neexecutarea unei hotărâri judecătoreşti conchide că, neexecutarea continuă a hotărârii din 07 februarie 2008 a Curţii de Apel Chişinău, inclusiv în perioada 02 noiembrie 2015 și până la 31 ianuarie 2022 - momentul încetării raporturilor de serviciu cu Cucoș Valentin, constituie o încălcare a dreptului acestuia la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești şi prezintă o violare a dreptului subiectiv al ultimului, garantat de art. 6 par. (1) CEDO.
148. Referitor la perioada de calculare a încălcării, Completul reține ca corectă constatarea instanței de fond precum că urmează a fi calculată perioada de încălcarea a dreptului de executarea pînă la data de 31.01.2022, or, prin ordinul Ministerului Afacerilor Interne din 42 ef din 28 ianuarie 2022 s-a dispus în temeiul art. 38 alin (1) lit. c) (după acumularea vechimii în muncă ce permite dreptul la pensie , cu excepțiile stabilite de lege, lit.d) (expirarea perioadei determinate a raportului de serviciu) ... s-a încetat raportul de serviciu al comisarului -șef Cucoș Valentin de la 01 februarie 2022. (f.d 178-179).
149. Totodată, Completul judiciar reiterează că, încălcarea drepturilor reclamantului garantate de art. 6 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor

Omului și a Libertăților Fundamentale a fost constatată și prin altă hotărâre emisă pe marginea acțiunilor înaintate de către Cucoș Valentin împotriva Ministerului Justiției al RM, având obiect similar - încasarea prejudiciului material și moral, în condițiile Legii 87 din 21 aprilie 2011, ca urmare a neexecutării hotărârii judecătorești. Or, nici după emiterea hotărârii vizate nu a fost executată hotărârea judecătorească din 07 februarie 2008, pe motiv de lipsă a spațiului locativ liber în mun. Chișinău, precum și a mijloacelor financiare necesare pentru construcția spațiului locativ în vederea executării tuturor hotărârilor instanțelor de judecată privind asigurarea cu spațiu locativ a creditorilor urmăritori.

150. Colegiul civil respinge ca neîntemeiate argumentele apelantului cu privire la faptul că Cucoș Valentin în mod direct a aprobat și acceptat tăcit toate măsurile întreprinse de către executorul judecătoresc, or, practica CtEDO menționată supra indică expres că, persoanei care a obţinut o hotărâre judecătorească executorie împotriva statului, ca urmare a soluționării litigiului în favoarea sa, nu i se poate cere să recurgă la proceduri de executare pentru a obţine executarea acesteia.
151. Mai mult decît atît, la caz se reține cu certitudine că, reprezentantului reclamantului Cucoș Valentin - avocat Istrati Adrian privind modul de respectare a termenului rezonabil, rezultă că atât reprezentatul reclamantului cât și executorul Jjudecătoresc Igor Doroftei a expediat în adresa autorității competente, somații, cererii, prin care solicită autorităților întreprinderea măsurilor efective în scopul executării hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 07 februarie 2008.
152. La fel, Colegiul civil, subliniind că prin intervenția într-o procedură de executare a unei hotărâri judecătoreşti nu pot fi repuse în discuţie problemele fondului acestei hotărâri, iar dreptul la spațiu locativ a lui Cucoș Valentin constituie anume fondul acesteia, apreciază critic poziția apelantului cu privire la pierderea calității de victimă a reclamantului/intimatului în legătură cu faptul că nu mai activează în organele MAI.
153. De altfel, din Hotărârea Curții de Apel nr. 3-113/08 din 07 februarie 2008, nu urmează faptul că Consiliul Municipal Chișinău a fost obligat de a acorda reclamantului și membrilor familiei sale, spațiu locativ numai pe durata perioadei de angajare, pentru a concluziona că executarea hotărârii în acest sens este direct legată de menținerea calității lui de angajat.
154. În susținerea acestei concluzii Colegiul menționează că, în lumina principiului autorității de lucru judecat, hotărârea judecătorească prin care s-a obligat Consiliului Municipal Chișinău de a acorda reclamantului și membrilor familiei sale, spațiu locativ, cît și constatările reținute în mod irevocabil cu

privire la dreptul acestuia de a fi asigurat cu spațiu locativ, se bucură de prezumția absolută de adevăr și nu pot fi contrazise printr-o altă hotărâre.

155. Răsturnarea puterii lucrului judecat, printr-o reluare a judecării într-o nouă acțiune între părți, determină o instabilitate a raporturilor juridice civile, care, odată stabilite printr-o hotărâre judecătorească cu caracter irevocabil, întră în sfera raporturilor de ordine publică, pe care părțile nu le pot modifica nici în situația în care ar exista acordul lor.

156. În același timp, Colegiul observă o abordare contradictorie a apelantului cu privire la acest aspect, or, în cauzele Păduraru vs Republica Moldova (nr. 28355/08 din 16 decembrie 2014) şi Malai ş.a. vs Republica Moldova (nr. 22267/08 din 16 decembrie 2014), deși Guvernul a invocat că autoritățile naționale nu mai erau obligate să le acorde reclamanților un spațiu locativ după plecarea acestora din funcția deţinută, a informat Curtea că intenționează să formuleze o declarație unilaterală cu scopul de a soluționa problema ridicată în această cerere și a solicitat Curţii să radieze cererea de pe rol. Din aceste motive, Curtea, a luat act de modalitățile prevăzute pentru asigurarea respectării obligațiilor asumate, potrivit cărora, printre altele, "... Guvernul recunoaște încălcarea drepturilor reclamantului garantate de articolele 6 şi 13 din Convenție și de articolul 1 din Protocolul nr 1, ca urmare a neexecutării hotărîrii judecătorești într-un termen rezonabil ... . Guvernul propune să plătească reclamantului suma de 4500 (patru mii cinci sute) Euro ..... " și a decis să radieze cererea de rol.

157. La fel, Colegiul are în vedere că aspectul cu privire la încetarea raporturile de muncă cu beneficiarii de garanții sociale, în cazurile de neexecutare a hotărârilor de obligare a autorităților de a asigura reclamanții cu spațiu locativ, a fost examinat într-o cauză ulterioară, și anume cauza Osadcii și alții vs. Republica Moldova (Hotărârea din 7 iulie 2020), în care, CtEDO a constatat încălcarea drepturilor reclamanților garantate de Articolul 6 § 1 din Convenție și de Articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, din cauza neexecutării în termen rezonabil a hotărârilor judecătorești emise în favoarea lor cu privire la obligarea autorităților locale de a-i asigura cu spațiu locativ, deși între timp, prevederile Legii cu privire la poliție ce garantau acest drept au fost abrogate.

158. De altfel, fundamentarea acestor concluzii rezultă și din rațiunea că, este inadmisibil de a se constata, afară de cazurile când legea ar prevedea expres, că o hotărâre judecătorească poate fi considerată caducă și deci nesusceptibilă să producă efecte conform cu cele cuprinse în dispozitivul ei datorită intervenirii, ulterior rămânerii ei irevocabile, a unor motive străine de voința părților și care exclud orice vinovăție a acestora.

159. Mai mult, chiar și admițând faptul că în situația din speță, hotărârea Curții de Apel Chișinău nr. 3-113/08 din 07 februarie 2028, și-ar fi păstrat puterea lucrului judecat doar atâta vreme cât împrejurările avute în vedere la pronunțarea acesteia au rămas neschimbate, modificarea circumstanțelor de fapt existente la momentul pronunțării hotărârii și care au întemeiat-o constituie temei pentru un nou proces, situație ce nu se atestă la caz.
160. În aceiași ordine de idei, Completul judiciar reiterează că, capătul de cerere privind constatarea încălcării dreptului subiectiv al reclamantului garantat de art. 1 CEDO, instanța de judecată reține că în cauza CtEDO (Stran Greek Refmeries vs. Grecia din 9 decembrie 1994, § 59) Curtea a indicat că o „pretenție" sau o „creanță" poate constitui un „bun" în sensul articolului 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție, dacă ea este suficient de certă pentru a fi executorie. Or, decizia Curții de Apel Chișinău din 07 februarie 2008 în temeiul căreie Consiliul municipal Chișinău a fost obligat să-l asigure pe Cucoș Valentin cu spațiul locativ, sunt executorii și sunt suficient de certe pentru a permite reclamantului de a invoca, iar instanței de a stabili în mod întemeiat că prin neexecutarea hotărârii respective reclamantul este privat de un bun în sensul art. 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție.
161. Prin urmare, instanța de fond corect a recunoscut încălcarea dreptului subiectiv al reclamantului/intimat garantat de art. 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție.
162. În contimuare, Completul consideră oportun de a reitera prevederile art. 2 alin. (4) a Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, care prevede că, prejudiciul cauzat de o autoritate publică sau de o autoritate căreia statul i-a delegat atribuții de autoritate publică prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești se repară de către stat. Reparația prejudiciului se face de la bugetul de stat.
163. Conform art. 5 alin. (1) din Legea precitată, în urma constatării faptului că a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, instanța de judecată decide asupra acordării unei satisfacții echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral, material, precum și a costurilor și a cheltuielilor de judecată.
164. Iar norma prescrisă de alin. (6) art. 2 al aceleiași Legi conține prevederea conform căreia: mărimea reparației prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești se stabilește de instanța de judecată în fiecare caz în parte, în funcție de circumstanțele cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, precum și de pretențiile invocate de

reclamant, de complexitatea cauzei, de comportamentul reclamantului, de conduita organului de urmărire penală, a instanței de judecată și a autorităților relevante, de durata încălcării și de importanța procesului pentru reclamant.

165. În corespundere cu art. 19 alin. (2) din Cod civil al RM (în redacția Legii nr. 133 din 15 noiembrie 2019 se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum și profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat).
166. Reieșind din normele legale enunțe și din circumstanțele speței, Colegiu constată întemeiată concluzia instanței de fond cu privire la necesitatea admiterii pretenției cu privire la repararea prejudiciului material, în situația în care anterior, a fost constatat că prin neexecutarea hotărârii referitoare la atribuirea spațiului locativ, reclamantului i-au fost încălcate drepturile subiective garantate de art. 6 par. 1 CEDO și art. 1 prot. 1 la Convenție, deoarece în urma neexecutării respectivei hotărâri reclamantul a fost nevoit să închirieze un alt spațiu de locuit și pe cale de consecință să suporte anumite cheltuieli pentru plata chiriei, din considerentul că aceste cheltuieli nu ar fi survenit dacă documentul executoriu ar fi fost executat, instanța de judecată apreciază că din contul bugetului de stat urmează a fi încasată suma de 17200 euro, cu titlu de prejudiciul material cauzat prin plata chiriei locuinței în perioada 01 decembrie 2015 - 31 ianuarie 2022 (data încetării raporturilor de serviciu).
167. Or, reieșind din contractile de locațiune din 06 aprilie 2014 încheiat pe un termen de patru ani până la 06.04.2018 contractul din 06 aprilie 2018 încheiat pe un termen de 2 ani, până la 11.03.2020 și respective contractual din 11 martie 2020 încheiat pe un termen de 3 ani până la 11.03.2023 (f.d.85-90), instanța de judecată a stabilit cu certitudine că Cucoș Valentin a fost nevoit să închirieze de la cet. Iancioglo Alla apartamentul nr.139, care se află în blocul locativ din bd. Moscovei 8 mun. Chișinău contra sumei de 200 euro lunar.
168. Mai mult, faptul achitării plății pentru încheierea spațiului locativ în perioada anilor 2016-2023 se atestă prin recipisele anexate la materiale cauzei, potrivit cărora Iancioglo Alla a primit de la Cucoș Valentin 2400 euro pentru un an de chirie. (f.d 106-111)
169. Cu referire la prejudiciul moral, Colegiul reiterează art. 2036 alin. (1) și (2) Cod civil al RM, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri.

Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial.

170. Deasemenea, aprecierea prejudiciului moral se face în raport cu interesul pentru reclamant, comportamentul părților, buna/reaua credință, durata neexecutării precum și alte circumstanțe. La fel instanța obligatoriu va lua în considerație principiul general al echității, iar suma nu trebuie să fie vădit disproporționată cu sumele acordate de Curtea Europeană în spețele similare, fiind excluse pretențiile excesive și vădit exagerate.
171. La stabilirea cuantumului satisfacției echitabile Colegiul civil ţine cont de caracterul obligației de executare şi importanța pentru creditorul executării (miza pentru reclamant). Astfel, în materia executărilor obligaţiilor cu privire la drepturi inerente unui trai decent, la caz acordarea de spaţiu locativ, aprecierea prejudiciilor morale va fi ghidată de unele standarde mai ridicate, miza pentru reclamant fiind primordială.
172. Prin urmare, cuantumul prejudiciului moral încasat de către instanţa de fond în sumă de 50 000,00 lei este rezonabil şi constituie o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul cauzat lui Cucoș Valentin prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău nr. 3-113/08 din 07 februarie 2009, or, la determinarea cuantumului acestuia urmează să se respecte criteriul echității, care presupune că despăgubirile pentru prejudiciul moral trebuie să fie juste, raționale şi echitabile, adică trebuie stabilite în așa fel încât să asigure efectiv o compensare suficientă a prejudiciului moral cauzat, cu menținerea echilibrului între daunele efectiv pricinuite şi suma acordată.
173. Argumentele apelantului precum că, prejudiciul moral dispus spre încasare este neîntemeiat, nu poate fi reținut de instanța de apel în situația în care reclamantului/apelant Cucoș Valentin i s-a cauzat suferințe, ca urmare a tergiversării executării hotărîrii și urmează să beneficieze de o compensație pentru prejudiciul moral cauzat, iar suma de 50 000,00 lei este una echitabilă suferințelor psihice suportate de acesta și care, în viziunea instanței, constituie o satisfacere echitabilă și nu este excesivă pentru statul ținut să o plătească și nici nu constituie un venit nejustificat pentru reclamantul/intimat.
174. Mai mult, însăși Curtea Europeană a Drepturilor Omului în legătură cu daunele morale indică expres că instanța de judecată este menită să dispună o compensaţie financiară pentru un prejudiciu moral, cum ar fi suferinţe fizice sau psihice. Dacă se stabileşte existenţa unor astfel de daune şi în cazul în care este necesară o compensaţie bănească, ea va face o evaluare pe o bază echitabilă, luând în considerare standardele care decurg din jurisprudenţa sa.
175. Într-o altă ordine de idei, Colegiu reiterează următoarele norme legale:
176. Astfel, conform art. 90 lit. g), i) și l) CPC, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte: cheltuielile de efectuare a expertizei; cheltuielile de asistență

juridică; alte cheltuieli necesare, suportate de instanță și de participanții la proces.

177. Potrivit art. 94 alin. (1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.
178. În conformitate cu art. 96 alin. (1) și (1^1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin. (1) se compensează părții care a avut câștig de cauza dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.
179. Colegiul reiterează că din materialele cauzei reiese cu certitudine faptul că pe parcursul examinării cauzei nominalizate reclamantul Cucoș Valentin beneficiat de asistență juridică acordată de către avocatul Istrati Adrian, care a participat în ședințele de judecată, a întocmit actele de rigoare şi a reprezentat interesele reclamantului/aintimat Carp Alexei.
180. Conform pct. 15, 16 din Recomandările privind cuantumul onorariilor avocaţilor şi compensarea de către instanţele de judecată a cheltuielilor de asistenţă juridică, aprobat prin Decizia Consiliului Uniunii Avocaţilor din Republica Moldova nr. 2 din 30.03.2012, pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistenţa juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidenţiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaţilor (copii de pe dispoziţiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidenţă, emisă pentru clienţi persoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislaţie; listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat şi orarul timpului aferent acestora.
181. Potrivit conținutului Hotărârii Consiliul Uniunii Avocaților nr. 19-02/27.05.2022 din 27 mai 2022 privind recomandările cuantumului onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, un diapazon rezonabil și recomandabil pentru mărimea tarifelor orare ale avocaților din Republica Moldova este între 70 si 170 euro/oră, deși avocații sunt absolut liberi să-și stabilească tarifele orare și în afara diapazonului menționat. Stabilirea unor tarife orare mai mari de 170 euro/oră sau mai mici de 70 euro/oră va depinde exclusiv de înțelegerea părților. Pentru determinarea cuantumului compensației acordate,

instanța de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ține cont de: a. complexitatea cauzei; noutatea și dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; b. aportul avocatului la soluționarea cauzei; c. timpul și munca depusă de avocat; d. aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența (cunoștințe tehnice speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil, cunoașterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.); e. faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; f. rezultatul obtinut; g. restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei; h. natura și durata relației dintre avocat și client; i. experiența, reputația și abilitatea avocatului; j. justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; k. suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză; alți factori, la discreția instanței.

182. Potrivit art. 63 alin. (1), (2) și (4) din Legea nr.1260 din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură, munca avocatului este remunerată din contul onorariilor primite de la persoanele fizice şi juridice. Mărimea onorariului se stabileşte prin acordul părţilor şi nu poate fi schimbată de autoritățile publice sau de instanţa de judecată. Cheltuielile suportate de client în legătură cu acordarea de către avocat a asistenţei juridice la apărarea drepturilor şi intereselor lui legitime în cauzele penale, civile şi administrative urmează a fi compensate integral şi proporţional cerinţelor admise (respinse) de partea adversă. Conform practicii CtEDO referitoare la cheltuielile de asistenţă juridică, cheltuielile pentru asistenţa juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime.
183. Astfel, la încasarea cheltuielilor pentru asistență juridică, instanța de judecată urmează a ţine cont de complexitatea cauzei, de faptele stabilite, de volumul de lucru, apreciind necesitatea cheltuielilor de asistență juridică.
184. Colegiul stabilește că solicitarea de încasare a cheltuielilor de asistență juridică, urmează a fi percepută din perspectiva anumitor factori și anume complexitatea cauzei, noutatea şi dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speţă, aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistenţa (cunoştinţe tehnice speciale, cunoaşterea profundă a unor reglementări de profil, a altor procedee de comunicare cu clienţi specifici etc.), rezultatul obţinut, restricţiile de timp impuse de client şi de circumstanţele cauzei, justificarea şi ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obţinute în cauză.
185. Astfel, luând în considerație cele reflectate supra, Colegiul civil consideră că cheltuieli de judecată în calitate de cheltuieli de asistență juridică corect au fost încasate de către instanța de fond în sumă de 3000 lei.

186. În concluzia celor relatate, Colegiul apreciază că argumente invocate de părțile apelante, în susținerea pozițiilor sale privind dezacordul cu soluția adoptată de către instanța ierarhic inferioară, nu pot fi reținute de către instanța de apel, deoarece se combat cu cele invocate supra şi se axează asupra circumstanțelor care au fost constatate și elucidate pe deplin de instanța de fond, având la bază cumulul de probe, care au fost administrate şi apreciate cu respectarea normelor de drept procedural şi susținute de normele de drept material.
187. În circumstanțele de fapt și de drept descrise și, deoarece concluziile și soluția primei instanțe sunt corecte, iar hotărârea adoptată cu respectarea normelor de drept material şi procedural, cu verificarea şi aprecierea probelor administrate în conformitate cu cerințele art. 130 Codul de procedură civilă, iar motivele indicate de appellant în cererea de apel sunt declarative, reducându-se doar la critica subiectivă a hotărârii contestate, Colegiul consideră apelul neîntemeiat şi care urmează a fi respins, cu menținerea în vigoare a hotărârii pronunțate în actuala pricină.

În conformitate cu prevederile articolelor 385 lit. a), 389-390 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,-

D E C I D E :

Se respinge, din lipsă de temei, apelul declarat de apelantul Ministerul Justiției al Republicii Moldova**.**

Se menține hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 14 iunie 2024.

Decizia este definitivă, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul: Ana Panov

Judecătorii: Diana Corlăteanu

Lucia Bagrin